Kaynak : Sigortalı Dergisi **Tarih :** Şubat 2012

Sigorta Tahkim Komisyonu, 2011 yılı sonu itibariyle sigorta anlaşmazlıklarının çözümündeki ikinci takvim yılını da tamamlamış oldu.

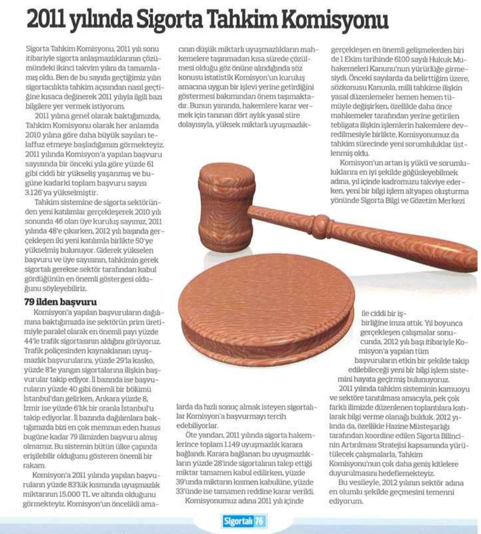

2011 yılında Sigorta Tahkim Komisyonu

Sigorta Tahkim Komisyonu, 2011 yılı sonu itibariyle sigorta anlaşmazlıklarının çözümündeki ikinci takvim yılını da tamamlamış oldu. Ben de bu sayıda geçtiğimiz yılın sigortacılıkta tahkim açısından nasıl geçtiğine kısaca değinerek 2011 yılıyla ilgili bazı bilgilere yer vermek istiyorum.

2011 yılına genel olarak baktığımızda, Tahkim Komisyonu olarak her anlamda 2010 yılına göre daha büyük sayıları telaffuz etmeye başladığımızı görmekteyiz. 2011 yılında Komisyon'a yapılan başvuru sayısında bir önceki yıla göre yüzde 61 gibi ciddi bir yükseliş yaşanmış ve bugüne kadarki toplam başvuru sayısı 3.126'ya yükselmiştir.

Tahkim sistemine de sigorta sektöründen yeni katılımlar gerçekleşerek 2010 yılı sonunda 46 olan üye kuruluş sayımız, 2011 yılında 48'e çıkarken, 2012 yılı başında gerçekleşen iki yeni katılımla birlikte 50'ye yükselmiş bulunuyor. Giderek yükselen başvuru ve üye sayısının, tahkimin gerek sigortalı gerekse sektör tarafından kabul gördüğünün en önemli göstergesi olduğunu söyleyebiliriz.

79 ilden başvuru

Komisyon'a yapılan başvuruların dağılımına baktığımızda ise sektörün prim üretimiyle paralel olarak en önemli payı yüzde 44'le trafik sigortasının aldığını görüyoruz. Trafik poliçesinden kaynaklanan uyuşmazlık başvurularını, yüzde 29'la kasko, yüzde 8'le yangın sigortalarına ilişkin başvurular takip ediyor. İl bazında ise başvuruların yüzde 40 gibi önemli bir bölümü İstanbul'dan gelirken, Ankara yüzde 8, İzmir ise yüzde 6'lık bir oranla İstanbul'u takip ediyorlar. İl bazında dağılımlara baktığımızda bizi en çok memnun eden husus bugüne kadar 79 ilimizden başvuru almış olmamız. Bu sistemin bütün ülke çapında erişilebilir olduğunu gösteren önemli bir rakam.

Komisyon'a 2011 yılında yapılan başvuruların yüzde 83'lük kısmında uyuşmazlık miktarının 15.000 TL ve altında olduğunu görmekteyiz. Komisyon'un öncelikli amacının düşük miktarlı uyuşmazlıkların mahkemelere taşınmadan kısa sürede çözülmesi olduğu göz önüne alındığında söz konusu istatistik Komisyon'un kuruluş amacına uygun bir işlevi yerine getirdiğini göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Bunun yanında, hakemlere karar vermek için tanınan dört aylık yasal süre dolayısıyla, yüksek miktarlı uyuşmazlıklarda da hızlı sonuç almak isteyen sigortalılar Komisyon'a başvurmayı tercih edebiliyorlar.

Öte yandan, 2011 yılında sigorta hakemlerince toplam 1.149 uyuşmazlık karara bağlandı. Karara bağlanan bu uyuşmazlıkların yüzde 28'inde sigortalının talep ettiği miktar tamamen kabul edilirken, yüzde 39'unda miktarın kısmen kabulüne, yüzde 33'ünde ise tamamen reddine karar verildi.

Komisyonumuz adına 2011 yılı içinde gerçekleşen en önemli gelişmelerden biri de 1 Ekim tarihinde 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girmesiydi. Önceki sayılarda da belirttiğim üzere, sözkonusu Kanunla, milli tahkime ilişkin yasal düzenlemeler hemen hemen tümüyle değişirken, özellikle daha önce mahkemeler tarafından yerine getirilen tebligata ilişkin işlemlerin hakemlere devredilmesiyle birlikte, Komisyonumuz da tahkim sürecinde yeni sorumluluklar üstlenmiş oldu.

Komisyon'un artan iş yükü ve sorumluluklarını en iyi şekilde göğüsleyebilmek adına, yıl içinde kadromuzu takviye ederken, yeni bir bilgi işlem altyapısı oluşturma yönünde Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ile ciddi bir işbirliğine imza attık. Yıl boyunca gerçekleşen çalışmalar sonucunda, 2012 yılı başı itibariyle Komisyon'a yapılan tüm başvuruların etkin bir şekilde takip edilebileceği yeni bir bilgi işlem sistemini hayata geçirmiş bulunuyoruz.

2011 yılında tahkim sisteminin kamuoyu ve sektöre tanıtılması amacıyla, pek çok farklı ilimizde düzenlenen toplantılara katılarak bilgi verme olanağı bulduk. 2012 yılında da, özellikle Hazine Müsteşarlığı tarafından koordine edilen Sigorta Bilincinin Artırılması Stratejisi kapsamında yürütülecek çalışmalarla, Tahkim Komisyonu'nun çok daha geniş kitlelere duyurulmasını hedeflemekteyiz.

Bu vesileyle, 2012 yılının sektör adına en olumlu şekilde geçmesini temenni ediyorum.

Sigortalı 76

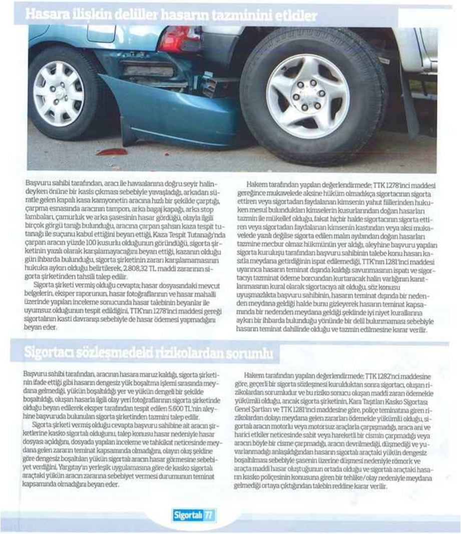

Hasara ilişkin deliller hasarın tazminini etkiler

Başvuru sahibi tarafından, aracı ile havaalanına doğru seyir halindeyken önüne bir kasis çıkması sebebiyle yavaşladığı, arkadan süratle gelen kapalı kasa kamyonetin aracına hızlı bir şekilde çarptığı, çarpma esnasında aracının tampon, arka bagaj kapağı, arka stop lambaları, çamurluk ve arka şasesinin hasar gördüğü, olayla ilgili birçok görgü tanığı bulunduğu, aracına çarpan şahsın kaza tespit tutanağı ile suçunu kabul ettiğini beyan ettiği, Kaza Tespit Tutanağı'nda çarpan aracın yüzde 100 kusurlu olduğunun göründüğü, sigorta şirketinin yazılı olarak karşılamayacağını beyan ettiği, kazanın olduğu gün ihbarda bulunduğu, sigorta şirketinin zararı karşılamamasının hukuka aykırı olduğu belirtilerek, 2.808,32 TL maddi zararının sigorta şirketinden tahsili talep edilir.

Sigorta şirketi vermiş olduğu cevapta; hasar dosyasındaki mevcut belgelerin, eksper raporunun, hasar fotoğraflarının ve hasar mahalli üzerinde yapılan inceleme sonucunda hasar talebinin beyanlar ile uyumsuz olduğunun tespit edildiğini, TTK'nın 1278'inci maddesi gereği sigortalının kasti davranışı sebebiyle de hasar ödemesi yapmadığını beyan eder.

Hakem tarafından yapılan değerlendirmede; TTK 1278'inci maddesi gereğince mukavelede aksine hüküm olmadıkça sigortacının sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin yahut fiillerinden hukuken mesul bulundukları kimselerin kusurlarından doğan hasarları tazmin ile mükellef olduğu, fakat hiçbir halde sigortacının sigorta ettiren veya sigortadan faydalanan kimsenin kastından veya aksi mukavelede yazılı değilse sigorta edilen malın ayıbından doğan hasarları tazmine mecbur olmaz hükmünün yer aldığı, aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu tarafından başvuru sahibinin talebe konu hasarı kasıtla meydana getirdiğinin ispat edilemediği, TTK'nın 1281'inci maddesi uyarınca hasarın teminat dışında kaldığı savunmasının ispatı ve sigortacıyı tazminat ödeme borcundan kurtaracak halin varlığının kanıtlanmasının kural olarak sigortacıya ait olduğu, söz konusu uyuşmazlıkta başvuru sahibinin, hasarın teminat dışında bir nedenden meydana geldiği halde bunu gizleyerek hasarın teminat kapsamında bir nedenden meydana geldiği şeklinde iyi niyet kurallarına aykırı bir ihbarda bulunduğu yönünde bir delil bulunmaması sebebiyle hasarın teminat dahilinde olduğu ve tazmin edilmesine karar verilir.

Sigortacı sözleşmedeki rizikolardan sorumlu

Başvuru sahibi tarafından, aracının hasara maruz kaldığı, sigorta şirketinin ifade ettiği gibi hasarın dengesiz yük boşaltma işlemi sırasında meydana gelmediği, yükün boşaltıldığı yer ve yükün dengeli bir şekilde boşaltıldığı, oluşan hasarla ilgili olay yeri fotoğraflarının sigorta şirketinde olduğu beyan edilerek eksper tarafından tespit edilen 5.600 TL'nin aleyhine başvuruda bulunulan sigorta şirketinden tazmini talep edilir.

Sigorta şirketi vermiş olduğu cevapta başvuru sahibine ait aracın şirketlerine kasko sigortalı olduğunu, talep konusu hasar nedeniyle hasar dosyası açıldığını, dosyada yapılan inceleme ve tahkikat neticesinde meydana gelen zararın teminat kapsamında olmadığını, olayın oluş şekline göre dengesiz boşaltılan yükün sigortalı aracın hasar görmesine sebebiyet verdiğini, Yargıtay'ın yerleşik uygulamasına göre de kasko sigortalı araçtaki yükün aracın zararına sebebiyet vermesi durumunun teminat kapsamında olmadığını beyan eder.

Hakem tarafından yapılan değerlendirmede; TTK 1282'nci maddesine göre, geçerli bir sigorta sözleşmesi kurulduktan sonra sigortacı, oluşan rizikolardan sorumludur ve bu riziko sonucu oluşan maddi zararı ödemekle yükümlü olduğu, ancak sigorta şirketinin, Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları ve TTK 1281'inci maddesine göre, poliçe teminatına giren rizikolardan dolayı meydana gelen zararları ödemekle yükümlü olduğu, sigortalı aracın motorlu veya motorsuz araçlarla çarpışmadığı, araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpmadığı veya aracın böyle bir cisme çarpmadığı, aracın devrilmediği, düşmediği ve yuvarlanmadığı anlaşıldığından hasarın sigortalı araçtaki yükün dengesiz boşaltılması sebebiyle şasenin üzerine düşmesi nedeniyle römork ve araçta maddi hasar oluştuğunun ortada olduğu ve sigortalı araçtaki hasarın kasko poliçesinin konusuna giren bir tehlike/olay nedeniyle meydana gelmediği ortaya çıktığından talebin reddine karar verilir.